Aº. 1850.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 8 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 4 November.

[*Uit bijzondere berigten.*] De heden bekend gemaakte oproeping van de Wetgevende Vergadering, reeds tegen den 21sten November, schijnt aanteduiden, dat het Bewind besloten heeft, om in de tegenwoordige crisis openhartig te werk te gaan, en aan de vertegenwoordigers des Lands rekenschap te geven van de door hetzelve gevolgde staatkundige beginselen, en tevens de bedenking te doen vervallen, als of het zich aan de voorwaarden eener constitutionele Regering zoude willen onttrekken. Men meent te mogen aannemen, dat, indien de pruissische Regering dergelijk voornemen had opgevat, het tegenwoordige gevaarlijke oogenblik wel geschikt zou zijn geweest, om, bij de heerschende verdeeldheid der gevoelens, omtrent hetgeen moet worden gedaan, of gelaten, de Kamers vooreerst nog niet te vereenigen.

Het besluit tot oproeping van de Kamers is nog door den heer *v. Radowitz* onderteekend. Sedert heeft hij zijn ontslag erlangd, en is graaf *Brandenburg* voorloopig met de leiding der buitenlandsche zaken belast. In den afgeloopen nacht is echter deze staatsman zeer ernstig ongesteld geworden, zoodat den minister *v. Manteuffel* het beheer der buitenlandsche aangelegenheden is opgedragen geworden. Men verwacht geen spoedig herstel van graaf *Brandenburg*, en de pruissische gezant aan het Hof van Weenen, de heer *v. Bernstorff*, is herwaarts geroepen, om in zijne plaats optetreden. Deze zal te Weenen door den heer *v. Rosenberg* worden vervangen, welke met depeches van de pruissische Regering derwaarts is gezonden, die betrekking hebben op het openen van onderhandelingen over eene *vrije* beraadslaging en regeling der duitsche aangelegenheden, overeenkomstig hetgeen deswegens in Warschau moet zijn besproken geworden.

Intusschen meldt men uit Weenen, dat, juist op het oogenblik, dat Pruissen afziet van het op den voet van oorlog brengen van zijn leger, Oostenrijk eene krijgsmagt vereenigt, die op niet minder dan 180,000 man wordt begroot, ten einde zich in de duitsche aangelegenheden te doen gelden. Zoo men verzekert, hebben Beijeren en Wurtemberg zich verbonden, om deze krijgsmagt nog met 80.000 man te versterken, en zoo ontstaat de vraag, of Pruissen nog lang bij zijne tegenwoordige vredelievende houding zal kunnen volharden. De taal der bladen, die geacht worden de meening uitteedrukken van de oostenrijksche bewindslieden, verandert dagelijks, en de vredelievende bedenkingen van den vorigen dag worden dikwerf den volgenden door de meest overmoedige uitboezemingen vervangen. Intusschen zullen de betrekkingen eerlang, bij den tegenwoordigen stand van zaken in Hessen, moeten worden opgehelderd De generaal *v. d. Gröben* heeft Fulda bezet, en wel, gelijk uit de proclamatie van den Keurvorst blijkt, geenszins tengevolge eener overeenkomst met het Bewind van dien Vorst, 't welk zich nu geheel in de armen van de Bonds-vergadering schijnt geworpen te hebben.

De heer *v. Ladenberg* verlangde, even als de heer *v. Radowitz*, het in marschvaardigen toestand brengen van geheel het pruissische leger, en heeft ook, even als deze, zijn ontslag verzocht; doch dit is door den Koning nog niet verleend. Als de oudste minister in dienst, had de heer *v. Ladenberg* graaf *Brandenburg* voorloopig moeten opvolgen. Daar hij echter niet instemt met de meerderheid van het ministerie, is die betrekking den heer *v. Manteuffel* ten deel gevallen.

FRANKFORT, 5 November.

Het protest van den Keurvorst van Hessen tegen den intogt der pruissische troepen, door den minister *Baumbach* onderteekend, is van den 2den November en luidt hoofdzakelijk aldus:

„De pruissische troepen hebben de hoofdstad Kassel en de stad Fulda in bezit genomen, in weerwil van het den 23sten September daartegen ingediende protest, zonder verlof en tegen den wil der keurvorstelijke Regering. Daardoor is de door het Bonds-regt gewaarborgde onschendbaarheid des lands verkort, en verklaart de minister der Buitenlandsche Zaken van den Keurvorst, namens Z. K. H., dat deze zijne regten wil handhaven; — dat hij ten plegtigste protesteert tegen de schennis van zijne souvereiniteit, en zich beroept op de tusschenkomst en de bescherming van het Duitsch-Verbond.

HAMBURG, 5 November.

De generaal *Hahn* is uit Kiel teruggekomen en naar Berlijn vertrokken. — De pruissische troepen, welke gedurende 15 maanden in Hamburg in bezetting hebben gelegen, hebben plotselings bevel bekomen, om zich marschvaardig te houden. Zoo men verzekert, trekken de ruiterij en de artillerie, tot dezelve behoorende, naar Perleberg, doch wacht de infanterie nog op nader bevel, ten aanzien van de plaats, werwaarts zij bestemd is.

Uit het noorden wordt gemeld, dat de Denen zich den jongsten tijd zeer ten nutte hebben gemaakt, om zich in hunne positien aan de Eider, de Treene en de Schley te versterken. De punten, welke bij winter-weder meer dan anderzins bedreigd kunnen worden geacht, zijn van nieuwe veldwerken en dusgenaamde blokhuizen voorzien, en deze zijn met eene menigte zwaar geschut bezet, 't welk uit de tuighuizen der marine van Kopenhagen is aangebragt. Men rekent de krijgsmagt der Denen in de door hen bezette positien op 40,000 man.

— Uit Petersburg wordt van den 28sten October gemeld, dat, ter zake van den sterken ijsgang, de Newabrug is afgebroken geworden.

VAN DEN RIJN, 6 November.

Men meldt uit Wilhelmsbad, dat de Keurvorst den generaal *v. Urff* en nog 15 à 16 andere voorname officieren, op hun verzoek, uit de dienst ontslagen en dit openlijk aangekondigd heeft.

— Van het oogenblik, dat tot den intogt der beijersche troepen in Hessen is besloten, is de divisie van het 4de corps van het eerste of duitsche oostenrijksche leger, welke in Voorarlberg gekantonneerd was, opgebroken en in Beijeren gerukt, om vooreerst naar de hessische grenzen te worden vervoerd en voor reserve der beijersche troepen te dienen, indien deze somwijlen voor de Pruissen mogten zwichten. — Men verzekert, dat deze beweging van de zijde der oostenrijksche Regering tot dus verre wordt voorgedragen als ondernomen ten einde zich van den militairen weg van Boheme naar de Bonds-vesting Mainz te verzekeren.

Deze troepen zullen denkelijk voorloopig in Voorarlberg door een deel der divisie, die in Tirol ligt, worden vervangen, alwaar versterking uit Italie te verwachten is. — Zij worden over de ijzerbaan vervoerd, en de eerste brigade is reeds door Augsburg en Neurenberg gepasseerd, op weg naar Bamberg. — Het geheel schijnt het bedrag van 15000 man niet te boven te zullen gaan.

Uit Saksen wordt met den telegraaf gemeld, dat het bevel, om de verlofgangers van het saksische leger onder de wapenen te roepen, weder is ingetrokken. Ook het aankoopen van paarden is voorshands aldaar uitgesteld.

— Men beweert, dat al te veel toegevendheid van de zijde der pruissische Regering, tot behoud van den vrede, een zeer ongunstigen indruk zou maken op het leger.

PARIJS, 4 October.

Onder de onderwerpen, waarmede de openbare drukpers zich meer bijzonder bezighoudt, behoort ook genoemd te worden het verslag van de Rekenkamer, betreffende de door de vroegere voorloopige republikeinsche Regering gedane uitgaven. Dit verslag is thans in zijn geheel bekend en trekt zeer de algemeene aandacht. Uit hetzelve blijkt, dat de Republiek, *in de tien eerste maanden van haar bestaan*, de openbare schuld met niet minder dan 59 millioenen heeft *vermeerderd*. Verder wordt in dat belangrijke stuk eene naauwkeurige opgaaf gedaan van de som, waarmede de Julij-monarchie in *achttien jaren* de schuld, welke haar door de vroegere Regering was nagelaten, heeft vermeerderd. Het was te verwachten, dat na de verwikkelingen van 1830 en 1840, — na de verovering van de algerijnsche kolonie, — na de gebeurtenissen in Mexico, Marocco, bij de Plata-rivier, — na het aanleggen der vestingwerken om Parijs, — na de ontwikkeling van 's lands krijgsmagt en marine en het uitbreiden derzelve op eene zoodanige wijze, dat men de Regering van verregaande verkwisting en overdrijving heeft beschuldigd, — na het stichten door het geheele land van werken, welke zoo zeer hebben gestrekt tot vermeerdering van het nationale kapitaal en de welvaart van het volk, — dat de openbare lasten zouden zijn toegenomen. De Julij-monarchie heeft die echter slechts vermeerderd met een bedrag van 33 en één half millioen, en mitsdien nog niet met de helft van hetgeen de Republiek, zonder eenig voordeel aantebrengen, heeft verslonden. Uit het verschil der cijfers van de begrootingen van 1830 en 1847 blijkt, dat de vermeerdering der openbare lasten, gedurende het bewind van Koning *Lodewijk Philips*, heeft gestrekt *om de jaarlijksche inkomsten met 400 millioenen te doen toenemen*. De gematigde organen vermeenen te regt, dat de groote les, welke elk uit dat officiële stuk kan trekken, duidelijk is en wel geene nadere toelichting zal behoeven.

— Het in het democratische orgaan *la Voix du Proscrit* geplaatste manifest, door het democratische europesche committé gerigt *aan de Volken*, is een nieuw blijk, dat de bedoelde vereeniging van woelgeesten en warhoofden nog geenszins stil zit. In dat stuk worden al de roode-republikeinen der aarde aangespoord om de handen in een te slaan en de tyrannen te verjagen. Men leest in hetzelve:

„Het is noodig, opdat de organisatie der opregte democraten volledig zij, dat in den boezem van elk volk, op den door ons aangeduiden gemeenschappelijken grond, onder het ijverig bestuderen der bijzondere vraagstukken, zoowel maatschappelijke als staathuishoudkundige, eene toenadering besta en ineensmelting der onderdeelen van de groote democratische partij. Uit dien arbeid te midden van elke natie moet noodwendig een *nationaal committé* geboren worden, de wezenlijke en regelmatige uitdrukking der behoeften, wenschen en der algemeene strekking van elke bevolking.

„Dan eerst zullen de gedelegeerden der verschillende nationale committé's kunnen overgaan tot de oprigting van een *centraal committé* der europesche democratie."

Van eene gematigde zijde wordt opgemerkt, dat het mitsdien hier spraak is van de organisatie van eene europesche *Conventie*, in welke vereeniging *Ledru Rollin*, *Mazzini*, *Ruge* en *Darasz* (de onderteekenaars van het manifest) de rollen zullen vervullen van eenen *Robespierre*, *Sait-Just* en *Couthon*.

Die Conventie zou er zich op toeleggen, om geheel Europa republikeinsch te maken, en eens voor altijd af te rekenen met de aristocraten, de bezitters van grondeigendommen en kapitalen; in één woord, zoo als dit in de demagogische manifesten voorkomt „met de bloedzuigers van de volken." De Italiaan *Mazzini* is meer in het bijzonder belast met het bijeenbrengen der som van 10 millioenen, die zullen moeten strekken ter bereiking van het doel, 't welk men zich heeft voorgesteld. Zijne taak is gewisselijk moeijelijker dan die van de overige demagogen, die zich bepalen tot het opstellen der hoogdravende manifesten en oproepingen, welke van tijd tot tijd onder de europesche natien worden verbreid.

— Omtrent het aanheffen van kreeten door de krijgsmagt en de daartegen bestaande reglementen, leest men in een algemeen geacht dagblad, dat zoodanige verordeningen altijd hebben bestaan, doch ook altijd zijn geschonden geworden. Onder het bewind van Keizer *Napoleon*, die voorzeker gesteld was op eene stipte naleving der krijgswetten, hieven de troepen dikwerf, onder de wapenen en in zijne tegenwoordigheid, luide kreeten aan. De schrijvers van het bedoelde blad meenen, dat de Keizer aan deze en dergelijke kreeten weinig waarde hechtte, en halen aan, dat bij eene wapenschouwing een artillerie-regiment voorbij den Keizer defileerde zonder eenen enkelen kreet te doen hooren; ieder dacht den Keizer genoegen te geven, door zich op eene hoonende of afkeurende wijze uittelaten over het stilzwijgen der artilleristen; de Keizer snoerde die vleijers echter den mond door optemerken „dat die troepen wel is waar weinig *schreeuwden*, maar zoo veel te beter *vochten*."

PARIJS, 5 November.

Meer en meer blijkt het, dat men er op het Elysée-National ernstig over heeft gedacht, om den generaal *Changarnier* als bevelhebber van Parijs *aftezetten*. Het is echter niet minder zeker, dat de bonapartistische partij dit voornemen niet heeft durven uitvoeren, en dat de heer *Lodewijk Napoleon* voor den invloed van dat legerhoofd heeft moeten bukken. Men merkt op, dat, in geval niet het lot van millioenen burgers op het spel stond, men het gebeurde met den generaal *Neumayer* met den naam van *allerbelagchelijkst* zou kunnen bestempelen. Inderdaad is er iets bespottelijks gelegen in de wijze, waarop de staatsmagten, die het Elysée-National bewonen, en die, welke in het paleis der Tuilerien zijn gevestigd, elkander weederkeerig in het oog houden en bespieden.

Algemeen wordt verzekerd, dat de vrede gesloten is doch omtrent de voorwaarden, waarop men tot die gunstige uitkomst zou zijn geraakt, worden zeer verschillende opgaven gedaan. De voorstanders van den generaal *Changarnier* vermeenen, dat, nademaal de Voorzitter *Lodewijk Napoleon* zich niet heeft verklaard ten aanzien der legerorde van den commandant van Parijs, hij klaarblijkelijk aan dat stuk zijn zegel heeft gehecht. Zij houden op dien grond niet ten onregte vol, dat de generaal *Changarnier* de zege heeft behaald. Van den anderen kant is het niet minder waar, dat de genoemde generaal thans ijverig den Voorzitter bezoekt en zich zeer voorkomend ten aanzien van het Hoofd der Republiek gedraagt. Dit stelt de aanhangers van den heer *L. Napoleon* in de gelegenheid, om zich te verheffen op den toenemenden invloed van de bonapartistische partij, waaraan de generaal *Changarnier* zelf zich meer en meer ondergeschikt betoont. In bedekte bewoordingen wordt hier en daar gesproken van eene *geheime* overeenkomst tusschen den Voorzitter en den generaal *Changarnier*, waarbij deze laatste zich zou hebben verbonden om medetewerken tot de verlenging van het gezag in handen van den heer *Lodewijk Napoleon*. De tijd zal leeren, wat er van dit laatste is.

Inmiddels heeft de generaal *Changarnier* aan zijne onderhebbende manschappen eene leger-orde uitgevaardigd, waarbij hij hun kennis geeft van de vervanging van den generaal *Neumayer* door den generaal *Carrelet*. In die leger-orde komt het navolgende voor:

„De opperbevelhebber brengt dezen maatregel ter kennis van de troepen, *niet twijfelende* of de generaal *Carrelet* zal bij zijne onderhebbende divisie *dien geest van orde, krijgstucht* en *ondergeschiktheid* weten te handhaven, welke de kracht van het parijssche leger heeft uitgemaakt, en *naar het hem door zijnen voorganger gegeven voorbeeld* allerwegen instaan *voor de stipte naleving der militaire reglementen*."

De bewoordingen, waarin deze leger-orde is opgesteld zijn niet zonder beteekenis, vooral niet na hetgeen laatstelijk is gebeurd. De organen van het Elysée-National lichten dan ook dat stuk toe op eene wijze, die den generaal *Changarnier* niet dan onaangenaam zal kunnen zijn. Zij vragen, waartoe die orde dient, en beweren, dat het den minister van oorlog wel past om zulke woorden tot het leger te spreken, doch geenszins *ondergeschikte* officieren. Het ontbreekt niet aan zinspelingen op de generaals-epauletten, die altijd willen *bevelen*, doch nooit kunnen *gehoorzamen*. Verder wordt de generaal *Changarnier* heftig aangevallen, omdat hij zich zelven den titel toeëigent van *opperbevelhebber* of *generaal en chef*. De organen van het Elysée merken op, dat de generaal niets meer is dan *commandant der eerste militaire divisie*, en als zoodanig ook is beschouwd geworden door de Wetgevende Vergadering, die tevens tot beginsel heeft aangenomen, dat elk militair bevelhebber zich moet onderwerpen aan het over hem gestelde gezag; — dat niemand boven de algemeene wet is verheven, en dat die wet bepaaldelijk waakt tegen aanmatiging van gezag, hetzij uit een materiëel, hetzij uit een zedelijk oogpunt. — Uit de door die dagbladen gevoerde taal zou blijken, dat er nog niet veel staat te maken is op een blijvende goede verstandhouding tusschen de hooge staatsmagten.

— De ministeriële organen melden, dat het inrukken der beijersche troepen op het hessische grondgebied met volkomene goedkeuring der bewindslieden alhier plaats heeft. De minister *Lahitte* is door den oostenrijkschen

gezant onderrigt geworden van de bestaande ontwerpen tot regeling van het hessische vraagstuk. Hij heeft onverwijld zijn zegel daaraan gehecht, en dit ter kennis gebragt van den pruissischen gezant alhier. De voornaamste alhier uitkomende gematigde dagbladen trekken krachtdadig partij voor den hessischen minister *Hassenpflug*, op grond, dat die bewindsman alleen de Constitutie des lands zou hebben geëerbiedigd, en de Kamers, de regterlijke en de administrative ambtenaren, het leger, *ja zelfs het geheele volk* het staatsverdrag gelijkelijk zouden hebben geschonden.

— In het departement van het Noorden hebben de democraten werkelijk aan de verkiezing geen deel genomen. Zij zullen echter daardoor de benoeming van den minister *Lahitte* tot afgevaardigde niet kunnen tegenhouden. Volgens de wet van 31 Mei, is een vierde der ingeschrevene kiesbevoegden voldoende voor de geldigheid eener verkiezing. Hun aantal in het Noorder-departement is 140,000, en reeds zijn ten gunste van den genoemden bewindsman 35000 stemmen uitgebragt.

— Den 30sten October heeft H. M. de spaansche Koningin de Kamers te Madrid met eene aanspraak geopend. Zij heeft daarbij het land gelukgewenscht met het herstel der diplomatieke betrekkingen tusschen Spanje en Groot-Brittannie en met het voortduren der goede verstandhouding met de overige Mogendheden. H. M. laat zich verder zeer gunstig uit over de spaansche binnenlandsche aangelegenheden, en verkondigt, dat nergens de openbare orde verstoord is geworden, en dat allerwegen de welvaart des lands met den nationalen rijkdom gelijkelijk voorwaarts gaat en zich meer en meer ontwikkelt.

De Koningin zegt, dat eerlang de algemeene administratie, wat betreft het binnenlandsche beheer en de regeling der handels-aangelegenheden, eenige wijzigingen zal ondergaan. Ten aanzien der openbare schuld, is de koninklijke aanspraak buitengemeen kort. H. M. verkondigt te dien aanzien niets anders, dan dat een wetsontwerp, tot regeling dier belangrijke aangelegenheid, aan de Cortes zal worden aangeboden.

— Het hier uitkomende napoleontische orgaan, *le Bulletin de Paris*, verzekert, dat de engelsche Anglicanen de leening van tien millioenen, waarmede *Mazzini* zich heeft belast, hebben volgeteekend. Het behoeft wel geene vermelding, dat dit berigt hier geenszins algemeen wordt geloofd.

PARIJS, 6 November.

[*Met buiteng. gelegenheid.*] Men is hier nog geenszins gerustgesteld ten aanzien van eene blijvende goede verstandhouding tusschen de hooge staatsmagten. Gisteren heeft de Voorzitter *Lodewijk Napoleon* een diner gegeven, waarbij de generaal *Changarnier* niet tegenwoordig was. Dit heeft algemeen een ongunstigen indruk gemaakt, en zelfs aanleiding gegeven tot eene daling der fransche fondsen.

— Op den Noorder-Spoorweg heeft een ongeluk plaats gehad. Twee treinen zijn tegen elkander gereden, ten gevolge waarvan vier personen het leven hebben verloren.

— Onder dagteekening van 1 November wordt uit Madrid gemeld, dat de portugesche Regering de bemiddeling van het spaansche Bewind heeft ingeroepen, tot bijlegging der met Engeland bestaande geschillen. Reeds hadden te dien einde te Madrid verscheidene conferentien plaats gehad met den engelschen gezant.

De spaansche afgevaardigden hebben den 1sten dezer zich beziggehouden met de zamenstelling der bureaux. Men hield zich overtuigd, dat de ministeriële partij de overhand zou behouden.

LONDEN, 6 November.

De *Times* bevat heden weder een heftig vertoog over de laatstelijk door den Paus genomene maatregelen ten aanzien van Engeland. De schrijver doet daarbij opmerken, dat de buitenlandsche potentaat, welke zich vermeet om het engelsche grondgebied te verdeelen, in zijne eigene hoofdstad door eene bezetting van 12000 vreemdelingen tegen den wil van zijn eigen volk wordt gehandhaafd.

— De 5de November, de zoogenaamde *Guy-Fawkes*-dag, waarop het bekende buskruid-complot verjaart, is ditmaal hier ter stede met eene buitengewone geestdrift herdacht. Het vieren van dien dag was sedert eenigen tijd in onbruik geraakt. De jongste pausselijke besluiten schijnen aanleiding te hebben gegeven tot die buitengewone viering.

— Berigten uit Jamaica van den 11den October houden in, dat de cholera te Kingston is uitgebroken.

— Uit Brazilie is hier de belangrijke tijding aangebragt dat de Wetgevende Vergadering den 4den September eene wet heeft aangenomen, waarbij de invoer van slaven in dat land verboden en voor eene daad van zeeroof verklaard wordt. Alle personen, die zich met den slavenhandel inlaten, zullen volgens de wet van 7 Nov. 1831 gestraft worden. Tevens is van gouvernementswege eene belooning van 40 dollars uitgeloofd voor het vrijlaten van elken slaaf. De eigenaars en bevelhebbers van schepen, die handel drijven met de Africaansche-kust, zullen zich moeten verbinden, om op geenerhande wijze deel te nemen aan den slavenhandel, en daartoe een borgtogt moeten stellen, ten bedrage van de waarde van hun schip en lading.

'S GRAVENHAGE, 6 November

Bij Z. Ms. besluit van 2 November, is benoemd tot kantonregter te Oldeberkoop mr. *J. A. Fontein*, thans substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Sneek.

— Sedert de laatst gedane bekendmaking (3 October) zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen:

Een octrooi, in dato 5 November 1849, voor den tijd van tien jaren verleend aan *David Napier* en *James Murdock Napier*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *A. S. Preston* te Rotterdam, op de invoering van verbetering in zeekompassen, waardoor die zelfregisterend gemaakt worden, om den koers van het schip aan te wijzen, voor zoover die door het kompas kan gekend worden;

Een octrooi, in dato 26 November 1849, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. Hughe*, woonachtig te Ashford in Engeland, domicilium gekozen hebbende bij *J. Dixon* te Amsterdam, op de invoering van verbeteringen, aangebragt bij de stoommachines en pompen, voornamelijk bestaande in eene nieuwe wijze om den damp of de vloeistof uit den cylinder te doen vloeijen, en dezen spoediger te ledigen;

Een octrooi, in dato 26 December 1849, voor den tijd van tien jaren, gerekend van den 9den December 1849 af, verleend aan *William Smith en Comp.* te Rotterdam, op de invoering van een werktuig, dienende tot het modelleren van fijn en grof pottebakkerswerk;

Een octrooi, in dato 2 Februarij 1850, voor den tijd van vijftien jaren, gerekend van Mei 1849 af, verleend aan F. *Huijttens*, woonachtig te Brussel, domicilium gekozen hebbende bij *H. Gregoire* te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen in de bereiding van leder.

— In de bijeenkomst van de Prov. Staten van Zuid-Holland van heden heeft de heer *Bichon van Ysselmonde* zitting genomen.

Bij het voortzetten van de beraadslagingen over het reglement, houdende voorloopige bepalingen, wegens het benoemen van hoofden, secretarissen, en andere ambtenaren in de Waterschappen van Zuid-Holland, heeft de heer *v. Zegwaard* voorgesteld, om bij art. 1 duidelijk te doen uitkomen, *welke* Waterschappen daarbij worden bedoeld. Daarop in eene langdurige discussie ontstaan. Sommigen verlangden deze aanwijzing reeds vermeld te zien in de vooraf̈praak van het reglement. Ten slotte wordt, op voorstel van den heer *v. Zegwaard*, deze voorafspraak aldus bepaald:

„ Overwegende, dat de wijze van voordragt, of benoeming van hoofden en leden van bestuur, secretarissen, penningmeesteren en andere ambtenaren van dezen aard van Waterschappen, zoowel als de wijze van stemmen, de vereischten om te kunnen worden aangesteld, en de duur der betrekkingen, aanleiding tot geschil hebben gegeven, of kunnen geven, dáár waar dit alles niet is voorzien, bij bijzondere of krachthebbende reglementen of octrooijen."

Daarop is de beraadslaging over het eerste artikel hervat. De heer *v. Zegwaard* heeft zijn voorstel herhaald. Men heeft daarbij beweerd, dat er Waterschappen waren, voor welke geheel geen reglement bestond. Ten slotte is dit voorstel met eene groote meerderheid aangenomen. Bij de nadere woordenwisseling over den inhoud van dit art. heeft de heer *Thesing* te kennen gegeven, dat, nu door de Vergadering is uitgemaakt, dat een Ambacht Waterschap is, hij zich, door zijn ontslag als burgemeester, niet meer ontslagen kon achten als lid en schout van het Ambacht; dat hij derhalve geen deel zal nemen aan de stemming, en vertrouwt, dat de regten, uit deze besluiten voortvloeijende, zullen worden gehandhaafd.

Het eerste art. is met eene groote meerderheid aangenomen, en luidt nu als volgt:

„ In alle Waterschappen, bedoeld bij art. 1 van het Reglement, houdende algemeene beginselen of grondslagen, naar welke de bestaande reglementen van dijks- en polderbesturen in de provincie Zuid-Holland gewijzigd, of de nieuw daargestelde reglementen ingerigt zullen moeten worden, vastgesteld door de provinciale Staten van Zuid-Holland, den 11den Julij 1844, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 4 Mei 1846, no. 69, waar: „ *a* de voordragt of benoeming van hoofden en leden van bestuur, secretarissen, penningmeesters en andere ambtenaren van dezen aard; „ *b* de vereischten om te kunnen worden aangesteld; „ *c* de wijze van stemmen en „ *d* de duur der betrekkingen niet door bijzondere en krachthebbende reglementen of octrooijen is vastgesteld, hetzij de regeling daarvan door de bepalingen der Grondwet of andere wettelijke verordeningen als vervallen moet worden beschouwd, hetzij er in het geheel geene kracht hebbende reglementen of octrooijen bestaan, wordt, tot dat daarin bij nadere verordeningen op eene wettige wijze zal zijn voorzien, geregeld op de bij de volgende artikelen te bepalen wijze."

Betreffende het 2de art. heeft de heer *v. H. Gevers* eene invoeging voorgesteld, waar uit kon blijken, dat het reglement slechts als van een *tijdelijken* aard moest worden aangemerkt. Dit heeft tegenspraak gevonden. De heer *Slotemaker* heeft daarbij zijne meening ontwikkeld, dat de Ingelanden geheel vrij moesten zijn in hunne keuze, en dan zelven wel den meest geschikten, vroedsten en gegoedsten persoon zouden kiezen. Bij stemming is dit art., met eene overgroote meerderheid, aldus luidende, goedgekeurd:

„ De voordragt of benoeming van hoofden en leden van bestuur, secretarissen, penningmeesters en andere ambtenaren van dezen aard geschiedt door Ingelanden, ingevolge de bepalingen, vervat in het bij voorgaand art. bedoeld reglement, houdende algemeene beginselen of grondslagen enz."

Bij de overweging van art. 3 is groot verschil ontstaan over de wijze, op welke de Ingelanden zouden behooren te worden *opgeroepen*. Sommigen wilden eene schriftelijke oproeping van *al* de Ingelanden. Men meende, dat niet verre van de residentie een Waterschap bestond, waarvan het hoofd kon lezen, noch schrijven, en dat dit niet behoorlijk was. De heer *v. Zegwaard* meende, dat men zich kon bepalen bij eene schriftelijke oproeping van de *in* het Waterschap *woonachtige* Ingelanden, en verder tot eene openbare oproeping, en in dien zin is het 3de art. goedgekeurd.

Ten aanzien van het 4de art. is eene breedvoerige woordenwisseling ontstaan over de vraag, of de stemming bij *volmagt* zoude kunnen plaats hebben; — is die vraag met eene groote meerderheid *toestemmend* beantwoord, en is het 4de art. in dien zin goedgekeurd, met de bepaling, dat de volmagten zullen behooren te zijn deugdelijk en voor echt erkend; dat geen persoon van meer dan *drie* volmagten voorzien zal mogen zijn; dat geen hoofd of ambtenaar van het Waterschap met eene volmagt zal mogen belast worden, en dat het verleenen der volmagten niet ten gevolge zal mogen hebben, dat een lasthebber de meerderheid op zijnen persoon zal kunnen vereenigen.

Bij de overweging van art. 5, is in de eerste plaats, op voorstel van den heer *v. Zegwaard*, met eene groote meerderheid, besloten, om de bepaling wegtelaten, volgens welke de stemming, zoo bij het bestuur der Waterschappen, als bij de Ingelanden, of bij beide vereenigd, *hoofdelijk* zal moeten geschieden. De verdere inhoud van dit art. heeft eene langdurige beraadslaging uitgelokt. De heer *v. Zegwaard* heeft gemeend, dat men zorgen moet, om de kleine grondbezitters onschadelijk te maken, opdat de regten der groote grondbezitters niet te veel mogen worden verkort. De heer *v. H. Gevers* heeft geoordeeld, dat men zich in dezen moest wachten van te ver te gaan, en bij een voorloopig reglement aan geene Ingelanden regten ontnemen, welke zij thans bezitten. Daartegen is aangevoerd, dat, in elk geval, moest worden gezorgd, dat de minderheid de meerderheid niet zoude kunnen overheerschen. Naar het oordeel van den heer *v. Aken*, was een algemeene regel, zoo als door Ged. Staten was voorgesteld, onaannemelijk, en moest eene *verhouding* worden aangenomen; doch naar de meening van den heer *Vlielander* zoude men op deze wijze gevaar loopen van de regten der Ingelanden in de daad te krenken, en behoorde daartegen te worden gewaakt. Uithoofde van het belang van het onderwerp, heeft men besloten, om deze beraadslaging morgen te vervolgen, en daarna eene keuze te doen van een lid van Gedeputeerde Staten.

— Uit het verslag van de commissie van rapporteurs der Tweede-Kamer van de Staten-generaal, bestaande uit de heeren *Groen*, *Bachiene*, *v. Doorn*, *v. Goltstein* en *Poortman*, betreffende de voorgedragene wet, tot wijziging van de pensioen-wet van 1846, blijkt, dat men nagenoeg algemeen den vorm, in welken het voorstel is vervat, onaangenaam en ongelukkig gekozen heeft genoemd. Men keurt het niet goed, dat in eene wet van dien omvang enkele art. geheel worden ingetrokken, andere gewijzigd, waaronder sommige, die in het geheel der wet ingrijpen; men meent, dat daardoor de volgorde wordt verbroken, en onzekerheid en verwarring in de toepassing kan geboren worden, en men heeft tot staving van dit gevoelen eenige voorbeelden aangevoerd.

Om daaraan te gemoet te komen, hebben vele leden der Regering in bedenking willen geven, om, indien zij bij haar voornemen, betreffende de pensioenen, bleef volharden, in plaats van enkele wijzigingen, eene geheel herziene wet op dit stuk voortedragen. Van eene andere zijde is daartegen aangevoerd, dat eene dergelijke voordragt niet te verwachten zoude zijn, omdat de Regering dan sommige bepalingen, welke zij in stand begeert te houden, weder aan het oordeel der Wetgeving zoude onderwerpen. Ook dit denkbeeld is weder bestreden, vermits aan de Kamer altijd het regt is verbleven, om, bij de overweging van de onderwerpelijke voordragt, bij wijze van amendement, terugtekomen op de art. van de wet van 1846, welke de Regering in stand zoude willen laten.

Meer nog dan de vorm, heeft de inhoud der voorgestelde wijzigingen aanleiding gegeven tot ernstige bedenkingen. Men erkent, dat de pensioenen eene drukkende last opleveren, welke nog schijnt te zullen toenemen, en men heeft gevraagd, of men, met de voorgestelde wijzigingen, bij welke de schatkist slechts weinig zoude worden ontlast, op dien weg moet voortgaan, ook bij de volgende benoemingen van ambtenaren. Een vrij aanzienlijk aantal leden heeft zich daarbij voor het *afschaffen der pensioenen* voor burgerlijke ambtenaren verklaard. Sommigen hebben gemeend, dat men, met het volhouden van dergelijk stelsel, tot het gebied der socialistische hersenschimmen naderde, en dat men het aan elk ingezeten, om 't even van welk bedrijf, moest overlaten, om zelf voor zijnen ouden dag te zorgen; dat de voorgestelde korting op de bezoldigingen doet veronderstellen, dat deze daarvoor vatbaar zijn; en dat de ambtenaren, zoodra zij weten, dat hun geen pensioen zal worden verleend, zelven daarvoor zullen zorgen, en wel op eene minder voor hen bezwarende wijze, dan met de voorgestelde verordeningen.

Dit gevoelen is door vele andere leden met nadruk bestreden. Deze waren van oordeel, dat het beginsel, om de burgerlijke ambtenaren te pensioneren, niet uit de wetgeving kan worden gemist; — dat, zoo de Staat goed wilde worden gediend, bij de ambtenaren geene vrees behoorde te worden gevoed voor gebrek in den ouden dag; — dat men niet kon verwachten, dat de ambtenaren spaarpenningen zouden opzamelen voor de behoeften van den ver gevorderden leeftijd; — dat eene verwijzing naar levens-verzekeringen niet van zekere hardheid was vrijtepleiten, daar het bekend was, welk lot de meeste dier instellingen was wedervaren, en welke schade en teleurstelling daardoor was ondervonden. Deze leden begrepen alzoo, dat het opgeven van dit beginsel veelal zoude leiden tot het aanhouden van voor de dienst ongeschikte ambtenaren, omdat hunne meerderen veelal huiverig zouden zijn, om een bejaard man aan gebrek prijs te geven; — dat daardoor meer personen in dienst zouden blijven, dan voor het belang van den Staat wenschelijk was. — Anderen hebben gemeend, dat aan het bezwaar zoude kunnen worden te gemoet gekomen, door de inrigting eener spaarkas voor ambtenaren, onder toezigt der Regering en onder waarborg van den Staat.

Sommige leden hebben gemeend, dat voor de te benoemen ambtenaren het pensioen kon worden verlaagd; — dat ook voor de bestaande de pensioen-wet aan eene herziening kon worden onderworpen. Daartegen is echter aangemerkt, dat dit laatste middel wel onvruchtbaar zoude blijven, daar niemand er aan denken kon, om verkregene regten te verkorten. — Intusschen hebben sommige leden eene afzonderlijke opgave verlangd van het aantal en het bedrag der verleende pensioenen van ƒ 2000 en daarboven.

Na de voorafgaande beschouwingen heeft de groote meerderheid zich, zoo lang zij deswegens niet beter zal zijn ingelicht, verklaard tegen de voorgestelde opheffing van het pensioenfonds en tegen de voorgestelde bijdrage der ambtenaren. Men meent, dat dit fonds, na rijp beraad daargesteld, nog te kort heeft bestaan, dan dat men nu reeds deszelfs werking met grond kan beoordeelen; — dat door deze opheffing geenszins genoeg kosten zouden worden bespaard, om dezelve uit dien hoofde te wettigen. De Regering heeft beweerd, dat de opheffing nog om andere redenen wenschelijk zoude zijn. Men vermoedt, dat eene der voornaamste dezer redenen zoude bestaan in het storten in de schatkist van de kortingen, ten einde daarmede in de gewone uitgaven te voorzien, en men oordeelde dat de kortingen geenszins tot dat einde waren ingevoerd. Anderen meenden, dat eene opheffing van het fonds niet van onbillijkheid was vrij te pleiten, daar het, in zeker opzigt, het eigendom was geworden van de ambtenaren, die daartoe hadden bijgedragen. Over 't algemeen wenscht men omtrent de redenen, die voor het opheffen van het fonds pleiten, nader te worden ingelicht. Men verlangt eenen uitgewerkten staat van het fonds en eene berekening van de vermoedelijke inkomsten, bij het behoud van het thans bestaande stelsel, en vele leden meenen, dat, als men het gedurende 30 à 40 jaren kon laten voortduren, het daarin opgezamelde kapitaal eene hoogte zoude hebben bereikt, die gunstig zou afsteken bij het betrekkelijk geringe voordeel, 't welk de schatkist jaarlijks uit de kortingen zoude genieten.

Men oordeelt ook de voorgestelde korting van 5 ten honderd even min wenschelijk voor de schatkist, als voor de ambtenaren zelven, en op den duur te hoog. Liever zou men de afloopende kortingen over een grooter aantal jaren verdeeld zien. Ook omtrent dit punt heeft men ernstig op eene meer duidelijke inlichting aangedrongen.

'S GRAVENHAGE, 7 November.

Z. M. de Koning, die gisteren ochtend te ruim zes ure uit deze residentie is vertrokken, om een bezoek bij H. M. de Koningin-moeder, te Soesdijk, afteleggen, is heden nacht van daar teruggekeerd.

Men verzekert, dat Z. M. zich den 15den dezer voor eenige dagen naar het Loo zal begeven.

— De afdeelingen van de Tweede-Kamer der Staten-Generaal hebben gisteren en heden voortgezet het onderzoek van de ontwerpen der begrootings-wetten over den jare 1851.

— Eergisteren (dingsdag) is eene buitengewone zitting van den ministerraad gehouden.

— In de zitting der provinciale Staten van Zuid-Holland van heden zijn de beraadslagingen voortgezet en ten einde gebragt over het reglement, houdende vaststelling van voorloopige bepalingen nopens de voordragt of benoeming van hoofden enz. der Waterschappen. Dat ontwerp is ten laatste, eenigzins gewijzigd, met algemeene stemmen aangenomen. — Daarna is de Vergadering overgegaan tot de verkiezing van een lid van Gedep. Staten, in plaats van het afgetreden lid, den heer *Mackay*. Na drie stemmingen is daartoe gekozen de heer mr. *R. J. C. Metelerkamp*, met 40 van de 74 stemmen. De overige stemmen hadden zich vereenigd op den heer mr. *H. C. J. Hoog*. — De Vergadering is gescheiden tot aanst. maandag.

HAARLEM, 7 November.

In de bijeenkomst der provinciale Staten van Noord-Holland van heden zijn door Gedep. Staten ter tafel gebragt 1° een ontwerp-reglement van orde voor de Gedep. Staten: 2° een ontwerp van instructie voor den griffier; 3° eene missive, ten geleide van een ontwerp om eenen nieuwen weg te maken ter verbinding van de zes noordhollandsche steden.

De Vergadering heeft een aanvang gemaakt met de

beraadslaging over het ontwerp-reglement van orde voor hare werkzaamheden, en verscheidene artikelen daarvan aangenomen. Onder anderen is, met eene groote meerderheid van stemmen, besloten, dat de bijeenkomsten der Vergadering, gelijk tot dus ver, met een gebed geopend zullen worden. — De beraadslaging over het ontwerp zal mogen voortgezet worden.

— In het kiesdistrict Doetinchem is tot lid der prov. Staten van Gelderland verkozen de heer *D. Simons*, met 458 stemmen, bij herstemming tegen den heer mr. *B. A. Reigers*, die 90 stemmen bekwam.

Naar men verneemt, zijn een honderdtal werklieden van de thans opgeheven Rijks-werf te Rotterdam, bij 's Rijks-werf te Amsterdam in dienst gesteld. (*Amst. Cour.*)

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 7 November. Den 6den dezer is in Texel binnengekomen het schip *Navigator*, kapt. Brandenberg van Wilmington, laatst van Havre, gisteren nog Robinson van Newcastle; niets uitgezeild; de wind w. n. w.

Den 4den dezer heeft op de Zuiderzee, onder Stavoren, ankers en kettingen verloren het schip *Reform*, kapt. Tygesen, van Amsterdam naar Noorwegen.

Den 2den dezer is te Delfzijl met schade aan het roer binnengeloopen het schip *Regina Hillegina*, kapt. Scholtens, van Prestoe naar Amst.

Den 28sten Oct. is op het rif van Skagen verongelukt, doch het volk gered, het schip *de Goede Verwachting*, kapt. Swyns, van Nakskov naar Zaandam.

Den 1sten dezer is met schade door aanzeiling te Elseneur binnengeloopen het schip *Onderneming*, kapt. Dekker, van Harlingen naar Memel.

Den 2den dezer is ter reede van Deal binnengeloopen het schip *Clara Mathilda*, kapt. Russow, van Amsterdam naar Genua.

Den 2den dezer is te Plymouth binnengeloopen het schip *Anna Alida*, kapt. Kortrijk, van Amsterdam naar Nickerie.

Den 13den Aug. is op 10° n. b. en 19° w. l. gepraaid het schip *Admiraal de Ruyter*, kapt. Titsingh van Amsterdam; den 24sten dito op 1° 18′ z. b. en 17° 45′ w. l. het schip *Bato*, kapt. Broeksmit, van Dordrecht en 29 Sept. op 12° n. b. en 26° w. l. het schip *Diligentia*, kapt. Horneman van Rotterdam, alle 3 naar Batavia.

Te Harlingen is aangekomen Klein van Sunderland. Te Zoltkamp Wolthekker van Koningsbergen. Te Delfzijl Donga van Laurvig. Te Vere Taylor van Rochester, Cross van Hull en Walton van Sunderland. Te Newjork de schepen *Dorothea Henriette*, kapt. Smit en *Vandalia*, kapt. Norton, beide van Rotterdam. Te Venetien van Ketwich van Amsterdam. Te Lisbon Goedknecht van Vlaardingen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

7 November 1850 — 4½ *Ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld . . .	2½	pct.	56⅜	⅝	56⅜
〃 〃	3	〃	67⅛	⅜	—
〃 〃	4	〃	87¾	15/16	87¾
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	〃	—	—	—
Handelmaatschappij . . .	4½	〃	—	—	—
Oost-Indische Leening .	4	〃	87	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. 〃 〃 .	4½	pct.	90⅞	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	〃	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	〃	52 15/16	53¼	53
〃 . . .	5	〃	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	〃	104⅝	¾	—
〃 〃 1828/1829,	5	〃	104¼	⅜	—
Certificat. 〃 1831/1833,	5	〃	94¾	95	—
〃 〃 1840	4	〃	87¾	—	—
〃 bij Stieglitz . .	4	〃	—	—	—
〃 〃 〃 N. .	4	〃	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	〃	—	—	—
Certific. van 〃 . .	6	〃	65¼	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	*f*		—	—	—
Obligatiën	4	pct.	—	—	—
SPANJE, Ardoin van ₤ 85,	5	〃	13 3/16	—	—
〃 〃 ₤ 510,	5	〃	13⅜	½	13 3/16
〃 Onb. Stukk.	5	〃	—	—	—
Obligatiën.	3	〃	38⅝	¾	—
〃 Binnenl.	3	〃	33⅝	11/16	—
Passieve			—	—	—
Ardoin Coupon			8⅝	¾	8 11/16
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
〃 〃 〃 . .	4	〃	—	—	—
〃 Metalliek . .	〃	〃	75⅛	¾	—
〃 〃 N. . .	5	〃	79¾	80	79⅞
〃 〃 . .	2½	〃	40	1/16	40
BELGIE, ...			—	—	—
Banc. Belge	4½	pct.	—	—	
Rothschild, ...	2½	〃	46 13/16	—	—
〃	4½	〃	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, ₤ 100	5	〃	90¾	—	—
〃 〃 ₤ 200	5	〃	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	〃	—	—	—
〃	4	〃	35¼	½	-
Binnenlandsche à 1 conto	5	〃	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	〃	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	2¾	〃	33⅛	—	—
GRENADA, Obligatiën. ₤ 100	1¼	〃	18⅛	—	—
MEXICO, Oblig. 1846 ₤ 100 .	5	〃	—	—	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			—	—	—

Weener Aandeelen fl. 250, *f* 295. Brazilie geldl. 1843 van ₤ 100 5 pc. 88. De 4½ Russen 94⅞. N. H. Maatsch. 115¾, op 15 Jan. 1851. — Beleening 2½. Prolongatie 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit: *Tot Nut des Obligatie-Handels*,
J. BRASKAMP, *Pres.*

De binnenlandsche fondsen waren over 't algemeen in eene flaauwe stemming. De belgische prijshoudende; fransche flaauw; spaansche, portugesche en russische nagenoeg als gisteren; oostenrijksche willig; zuid-americaansche als voren.

FRANKFORT, 5 November. De 5 pc. Metall. 78⅜.

LONDEN, 6 November. De 3 pc. gecons. reac. 97½ à ⅝. Peru 4 pc. 80 à ½. Spanje 5 pc. 18⅜ à ½. Nederl. 2½ pc. 58 à ¼.

PARIJS, 6 November. De 5 pc. renten 92 fr. 75; 3 pc. 57 fr. 50; 3 pc. spaansche 39.

ANTWERPEN, 6 November. De 5 pc. Belgie 98⅞; 5 pc. Spaansche 13 1/16.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 7den November 1850.

Madrid,	3/m. *f*	242	à	c.	Bord.,	½ uso *f*	56 06	à	07 c.
Bilbao,	—— 〃	241	à	—	Londen,	2/m. 〃	11 75	à	-
Cadix,	—— 〃	243	à	—	——	zigt 〃	11 80	à	-
Sevilien,	—— 〃	240	à	—	Hamb.,	—— 〃	35 12½	à	-
Lisbon,	—— 〃	42	à	—	——	2/m. 〃	34 93	à	94 -
PortàPort,	—— 〃	42	à	—	Ween.,	6/w. 〃	29 25	à	-
Napels,	2/m. 〃	80 50	à	—	Augsb.,	—— 〃	35 25	à	-
Livorno,	—— 〃	38 25	à	—	Frankf.,	—— 〃	99	à	-
Genua,	—— 〃	45 37½	à	—	Petersb.,	2/m. 〃	184 50	à	-
Parijs,	zigt 〃	56 37½	à	—	Rotterd.,	—— 〃	12½	à	-
——	2/m. 〃	56	à	—					

PRIJZEN VAN SPECIEN.

AMSTERDAM, 7 November. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à 00. Oude gerande dito *f* 5,65 à 75. Wigtige Guinjes *f* 12,30 à 50. Dito Engelsche Souvereinen *f* 11,85 à *f* 11,95. Dito Pistolen *f* 9,70 à 80. Nieuwe Louis d'Or *f* 11,00 à 11,10. Stukken van 20 fr. *f* 9,45 à 55 het stuk. Baren Goud en Gouden Specie van *f* 1442,60 per N. P. fijn 11½ à 12¼ pc. Zilver van 900 tot 300/d. *f* 104,00 à 104,60 per N. P. fijn. Piasters *f* 2,55 à 60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à 75. Stukken van 5 fr. *f* 2,35 à 38. Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à 70. Pruissische Daalders *f* 1,75 à 78.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 5 November. *Tarwe* alleen in de puike soorten te verkoopen; 123 à 127 p. o. en jar. *f* 7 à 7,80; 120 à 127 p. n. roode *f* 5,90 à *f* 7,20. *Rogge* prijsh.; 116 à 123 p. *f* 5,35 à *f* 5,95. *Boekweit* iets hooger; 113 à 116 p. n. grijze zand *f* 5,65 à *f* 5,95. *Garst* iets williger; 96 à 99 p. n. wint. *f* 4,15 à *f* 4,45; 99 à 103 p. n. zomer *f* 4,20 à *f* 4,50; 113 p. jar. deensche *f* 4,85. *Haver* 78 à 85 p. n. dikke *f* 2,70 à *f* 3; 61 à 72 p. witte voer *f* 2,20 à *f* 2,60. — *Boter f* 24 à *f* 26.

SNEEK, 5 November. *Boter f* 31,50. *Kaas f* 14 à *f* 19.

DELFT, 7 November. *Boter f* 35 à *f* 42.

*** *Door de commissie voor de Hollandsche gemeente te* FREDRIKSTAD A. D. EIDER is, sedert hare opgave van 22 October, ontvangen:

Bij prof. *A. des Amorie van der Hoeven*: van N. N. *f* 7,50; N. *f* 5; B. te G. coup., n°. 6242, *f* 3,96; gecoll. in de Rem. kerk, 27 Oct., 2 goudstukken van *f* 10; *f* 10; *f* 2,50 en *f* 2,50; door tusschenkomst van ds. *Escher*, te Wageningen, ten behoeve van ds. *Mensinga*, *f* 134,38½.

Bij ds. *A. A. Stuart*: van J. muntb., n°. 68585, *f* 10; B. Z. bankb., n°. 788, *f* 25; C. K. B. *f* 5; S. 3 coup., bedrag. te zamen *f* 8,41½; D. L., voor ds. *Mensinga*, *f* 10; van eenen vriendenkrans, onder de zinspreuk: *Amicitia*, *f* 33; C. B. H. *f* 20; V. D. M. bankb., n°. 580, *f* 25; gecoll. 's av. 27 Oct. in de Rem. kerk *f* 1; N. N. muntb., n°. 1656 4, *f* 10; N. N. *f* 5; van een *burger Jongeling* R. C. *f* 1; D. G. *f* 20; H. *f* 4; S. X. bankb., n°. 687, *f* 25; gecoll. 27 Oct. in de Rem. kerk te Zwammerdam *f* 20.

Bij prof. *F. J. Domela Nieuwenhuis*: van N. N. *f* 5.

Bij ds. *J. E. de Voogt*: van A. en B. R. bankb., n°. 208, van *f* 25; N. N. *f* 1,50; S. coup. overz. bez., n°. 3554, *f* 20; N. N. *f* 1.

Bij *C. A. Spin*: 1 muntbiljet, n°. 129901, 1a. T., *f* 10.

Amsterdam, 4 *November* 1850.

SEVILLE, *le* 4 *Octobre* 1850.

APPEL. — Si le hasard a conduit dans la capitale la Haye, ou dans quelqu'autre point de ce Royaume, un jeune homme de 23 *ans, nommé* Jaime Quijano *et* Garcia Florez, *natif de Gallice, en Espagne, mais provenant de France, ou il a été mené à l'age de six ans, ayant demeuré à Paris jusques en* 1845 *environ, époque depuis lequel on ignore où il se trouve, sa mère désolée, qui le cherche et le cherchera dans toutes les régions du monde habité, implore, avec les accents de la plus poignante douleur, de M. M. les gérants de la presse périodique de ce pays, ainsi que de tous ceux où ces tristes lignes parviendront, de la jeunesse des deux sexes; de tous les êtres philantropiques et sensibles, enfin des mères dans tout l'Univers, qu'ils daignent donner à cet appel toute la publicité possible, afin que cette infortunée mère puisse faire parvenir à la connaissance de son malheureux enfant qu'elle existe encore, et qu'à Seville indiquera son domicile* Don Manuel Bozzano, Calle de Génova, n° 13, *ou* Don Antonio Gimenez, Placer Calle de Lepanto n° 14. *Oui, vous qui êtes mères, aidez-moi à retrouver mon fils!!!*

*** Als bewijs van bijzondere zwaarte diene, dat bij den Heer JAN DE BRUIN, Bouwman te Zegveld, in het jaar 1849 een PINK-STIER is geweid, wegende 320 Ned. Ponden, en in 1850 een DITO, wegende 305 Ned. Ponden, beiden schoon aan den balk.

*** Ondertrouwd:
AMSTERDAM, den 7den November 1850.
Mr. H. GERLINGS Cz., van *Haarlem*,
M. C. WESTERMANN.

*** Getrouwd:
G. RIJKENS, Onderwijzer te *Groningen*, met
C. C. M. J. VAN DER SCHROEFF, van *Eelde*.
EELDE, 2 November 1850.
Familie en Vrienden gelieven deze als eene bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Getrouwd:
BRESKENS, 4 November 1850. Eenige kennisgeving.
A. W. J. ZUBLI, Officier van Gezondheid, en
T. BINKSMA.

*** Getrouwd:
BREDA, 6 November 1850.
W. L. IVANGH, Kapt. 7e Regt. Inf., en
A. C. SCHEPMAN, Wed. van den Wel-Ed.-Gestr. Heer *de Vos*.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
ROTTERDAM, den 6den November 1850.
G. J. VAN OORDT en
C. P. VAN ALPHEN.

*** Getrouwd:
SCHIEDAM, 6 November 1850.
P. J. VAN DIJK en
E. M. KNAPPERT.

*** Getrouwd:
AMSTERDAM, 7 November 1850.
W. J. VAN RIJKOM, Emeritus-Predikant, Weduwnaar van *C. Houtkooper*, met
SUSANNA KLERK.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *W. H. DREUX CROL*, geliefde Echtgenoot van
'S HERTOGENBOSCH, 2 November 1850.
M. J. STRUICK Cz., Predikant.
Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoote, *M. B. VAN HOLTHE*, beviel heden voorspoedig van eene DOCHTER.
GRONINGEN, 4 November 1850.
W. A. ENSCHEDÉ.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *S. F. HAVELAAR*, geliefde Echtgenoot van A. DE MONCHY.
GRONINGEN, 4 November 1850.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER Vrouwe *J. E. DE MAN*. Mr. E. DE MAN Ez.
BREDA, den 4den November 1850.
Eenige kennisgeving.

*** Z.-BOMMEL, 4 November 1850. Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *GEERTRUIDA JACOBA VAN DER POLL*, geb. *VAN DER BURCH*.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *H. JANSEN*, geliefde Echtgenoot van
HASSELT, den 4den November 1850.
Mr. M. L. TIJL.
Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste van een' ZOON *J. C. SNELTJES*, Echtgenoote van G. J. BUDDINGH.
HERVELD, 4 November 1850.

*** Heden overleed, aan eene spoedig toegenomene ongesteldheid, in den ouderdom van 48 jaren, MARIA ELISABETH DEELMAN, geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, 2 November 1850.
J. T. VERWOERT.

*** GORINCHEM, den 3den November 1850. Heden overleed, in den gezegenden ouderdom van 79 jaren, de Wel-Edel-Geboren Heer Mr. ABRAHAM VAN HOEY JAN JACOBSZOON, Oud-Lid der Provinciale Staten van Zuid-Holland, Oud-Burgemeester en Lid van den Raad dezer Stad.
Eenige, algemeene kennisgeving, uithoofde van uitgebreide Familie-betrekkingen.

*** Heden overleed, na eene zeer korte ongesteldheid, in den ouderdom van 72 jaren, ANNA WILHELMINA JONGBLOED, Wed. van den Wel-Eerw. Zeer-Gel. Heer *Simon Dirk de Keizer*, laatst Predikant te Amsterdam.
AMSTERDAM, 3 November 1850.

*** Tot diepe droefheid van mij en mijne Behuwd-Kinderen overleed heden mijn geliefde Echtgenoot, de Heer H. CAPER, in den ouderdom van 66 jaren.
AMSTERDAM, 3 November 1850.
P. V. M. JONXIS, Wed. *H. Caper*.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden nacht overleed mijn waarde Echtgenoot, de Heer PIETER HENDRIK BROUWER, in den ouderdom van 72 jaren. 41 jaren mogt ik met hem in den gelukkigsten Echt vereenigd zijn.
ZEIST, 4 November 1850.
A. M. LEYSIEFFER, Wed. *P. H. Brouwer*.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van 49 jaren, de Heer CORNELIS HENDRIK CARL.
ROTTERDAM, 4 November 1850.

*** Tot mijne diepe droefheid overleed heden avond, na eene langdurige ziekte, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, JAN BRUIN Wz., Predikant der Doopsgezinde Gemeente te Koog en Zaandijk, in den ouderdom van ruim 56 jaren. Na een 25jarig Huwelijksleven staar ik hem, met mijne negen Kinderen, met dankbare liefde na, terwijl zijne verdere Bloedverwanten treurende zijner gedenken.
KOOG AAN DE ZAAN, 4 November 1850.
M. A. WIJTSES, Wed. *J. Bruin Wz.*

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, onze geliefde Vader en Behuwd-Vader, ARIE JOHANNES TIMMERMANS, in den ouderdom van ruim 64 jaren.
LEYDEN, 4 November 1850.
Uit aller naam, H. TIMMERMANS.
Eenige kennisgeving.

*** Op heden overleed, tot onze innige droefheid, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, SUSANNA ROELVINK, Weduwe van *Pieter Veldhoven*, in den ouderdom van 64 jaren.
LISSE, 4 November 1850.
J. W. VELDHOVEN, *uit aller naam*.

*** Heden overleed, aan de gevolgen eener slepende ziekte, na een nuttig en werkzaam leven, mijn geliefde Echtgenoot, de Ed.-Achtb. Heer GERARD BLOM, Lid van den Raad dezer Stad enz., in den ouderdom van ruim 58 jaren.
GORINCHEM, 6 November 1850.
A. M. BLOM — BELL POLS, *mede namens mijne Kinderen*.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, mijne geliefde Echtgenoot, NEELTJE AMBROSIUS, in den ouderdom van bijna 38 jaren, mij nalatende vijf Kinderen, die hun verlies niet kunnen beseffen.
HEEREWAARDEN, 5 November 1850.
A. GROENENDAAL.
Dienende deze tot algemeene kennisgeving.

*** Ondergeteekenden betuigen bij deze hunnen hartelijken dank voor de belangstelling, bij hun onlangs voltrokken Huwelijk.
HAARLEM, den 7den November 1850.
J. P. LIJDSMAN.
M. LIJDSMAN,
LEMKES.

*** *Het Bestuur der Stad* ZAANDAM brengt ter kennisse van de belanghebbenden: dat van de Geldleening, geautoriseerd bij Zr. Ms. besluit van den 4den April 1846, N°. 67, zijn uitgeloot VIER OBLIGATIEN, als:
N°. 24 en 28, rentende drie Percent.
N°. 44 en 47, „ vijf „
Welke Obligatiën, tegen overgifte van dezelven, met de daarbij behoorende COUPONS, op 1 November e. k. en vervolgens betaalbaar zijn gesteld ten Kantore van den Stedelijken Ontvanger.
Zaandam, den 30sten October 1850.
C. VAN DE STADT, Burgemeester.

*** J. DE FIJTER, te Andel, verlangt een' ONDERMEESTER van den derden Rang en geschikt voor de Kerkedienst zonder Orgel. Brieven *franco*.

*** Men verlangt op een Buiten in Noord-Braband: Een GOUVERNEUR, van de Protestantsche Godsdienst en middelbare jaren, bekwaam om grondig onderwijs te geven in de Nederduitsche, Fransche en Hoogduitsche Taal, Geschied- en Aardrijkskunde, mitsgaders in de Algebra en Mathesis. Adres, onder Lett. I, met *franco* Brieven, bij E. LION en ZOON, Boekhandelaars te 's Hertogenbosch.

*** *Burgemeester en Wethouderen der Stad* ZUTPHEN roepen mits dezen op de zoodanigen, welke in aanmerking wenschen te komen voor de betrekking van

STADS-HEELMEESTER, vacant geworden door het overlijden van den Heer *G. J. Milius*, om zich voor den 1sten December 1850 bij H. Ed. Achtb., met overlegging van de vereischte bewijzen van bekwaamheid en geschiktheid aan te melden. De hieraan verbondene Jaarwedde bedraagt ƒ 200.

, Tegen Februarij aanstaande of eerder wordt gevraagd, in eene stille Huishouding te Amsterdam: Een HUISKNECHT, van de Protestantsche Geloofsbelijdenis. Vereischten zijn: een minstens 50jarige leeftijd, door getuigschrift gestaafde eerlijkheid en vooral onthouding van Drank. Adres met *franco* Brieven, gem. K, bij de Kantoor-Boekhandel. BLIKMAN & SARTORIUS, Dam, N°. 23, te Amsterdam.

, Op eene Kostschool in Gelderland is gelegenheid TWEE JONGE JUFVROUWEN te plaatsen, tegen betaling van ƒ 60 in de drie maanden, voor onderwijs in 4 Talen enz. Brieven *franco*, Letter W, bij R. BOELENS, Boekverkooper te Zwolle.

, Wordt verlangd, in een klein gezin: Een fatsoenlijk BURGER MEISJE, van de Protestantsche Godsdienst, in staat om gedeeltelijk de zorg van een klein Kind op zich te nemen, goed kunnende Naaijen en met de Wasch omgaan. Het meest zal worden gelet op diegenen, die meer in eene dergelijke betrekking zijn geweest. Adres met *franco* Brieven, Litt. Q. Q., de Heeren GEBR. VERMANDE, Boekhandelaars te Hoorn.

, DIRECTEUREN van het FONDS ten behoeve van *Surinaamsche Planters*, genegotieerd ten Kantore van W. G. DEUTZ, adverteren, dat, gedurende eene maand, en wel van den 29sten October tot 29 November eerstkomende, des Dingsdags en Donderdags, van tien tot twee ure, ten Kantore van de Notarissen LOUWERSE en BIESMAN SIMONS, op de Heerengracht, bij de Wolvenstraat, te Amsterdam, voor geïnteresseerden ter visie zal liggen een VERSLAG, met en benevens de REKENING en VERANTWOORDING wegens deze Directie over den jare 1849.

, **JAPAN EN CHINA.**

De ondergeteekenden, belast met den OPENBAREN VERKOOP, op 25 à 29 November 1850, van de zeer uitvoerige en kostbare partij Japansche en Chineesche Goederen, bij Advertentiën omschreven, hebben de eer bij deze te berigten het navolgende:

1°. Dat de uitgebreidheid en daardoor meerdere kostbaarheid van den Catalogus hen verpligt om aftezien van de gewoonte, die ALGEMEEN rond te zenden; wordende dezelve van af 11 November (ordenshalve bij één hunner) verkrijgbaar gesteld, zoolang de voorraad strekt, ten Kantore van den eerst-ondergeteekende, op den Oudezijds-Achterburgwal, over de Barndesteeg.

2°. Dat, om te voldoen aan het voortdurend verlangen van velen, die een ruime termijn van bezigtiging en eene retributie bij den ingang van het Lokaal, ter voorkoming van te grooten invloed, wenschen bepaald te hebben, de GOEDEREN van 17 November tot en met Zaturdag 23 November zullen te zien zijn, in *den Garnalen Doelen*, tegen betaling van 25 Cent per persoon, *ten behoeve der Algemeene Armen dezer Stad*, uitgezonderd Woensdag en Donderdag 20 en 21 November, als wanneer de toegang VRIJ zal zijn.

In het belang van Bezigtigers achten zij het wenschelijk, dat niet allen of de meesten hun bezoek tot de laatste dagen uitstellen, en vleijen zij zich, door de genomene maatregelen, ieder de gelegenheid te verschaffen, deze zeldzaam schoone collectie, die, door vele verandering in smaak en bewerking, bij vorigen uitmunt, te bewonderen en alzoo eene steeds klimmende belangstelling in Nederland optewekken en te onderhouden voor den Japanschen en Chineeschen Handel.

Amsterdam, 6 *November* 1850.

A. B. VAN DER VIES,
J. W. MIJNSSEN,
Makelaars.

, B. L. OLIFIERS Jr., op den Langendijk te Gorinchem, heeft de eer de Dames te berigten, dat bij hem zijn ontvangen de NIEUWE MODELLEN van WINTER-HOEDEN.

, **NOTIFICATIE.**

Burgemeester en Wethouderen der Stad GORINCHEM verwittigen bij deze een' iegelijk, dat, *als van ouds, de* St. HUBERTS-BEESTENMARKT of TOONMARKT aldaar in dit jaar zal gehouden worden op Vrijdag *vóór* den eersten Dingsdag in November, en dus op *Vrijdag den* 1*sten November* 1850; de St. MAARTENS-PAARDENMARKT op den eersten Maandag *na* St. Maarten en de St. MAARTENS-BEESTENMARKT op Dingsdag daaraanvolgende, en derhalve op *Maandag en Dingsdag den* 18en *en* 19en *November* 1850.

De St. MAARTENSCHE-MARKTWEEK zal dit jaar beginnen op *Maandag den* 18en *November* en eindigen op *Maandag den* 25en *November* 1850.

Alle Hazardspelen, van welken geringen aard ook, zullen door de Politie strengelijk geweerd, en, even als op andere tijden, de bestaande verordeningen tegen de Bedelarij gedurende die Marktweek gehandhaafd worden.

De Lootdag is bepaald op *Donderdag den* 14en *November* 1850. Voor hen, die niet persoonlijk kunnen tegenwoordig zijn, zal door een ander geloot mogen worden, mits hunne Kramen of Tenten te Gorinchem aangekomen zijn.

En wordt den belanghebbenden kennis gegeven, dat op den dag der Paardenmarkt geen Rundvee aan de Marktlijn gebonden, of op eenige andere wijze op de Markt geplaatst zal mogen worden, vóór des avonds vijf ure, na welk uur zulks echter geoorloofd zal zijn.

Terwijl ten slotte de aandacht van de Marktbezoekers bijzonder gevestigd wordt op de hierboven voorkomende juiste aanduiding der Marktdagen, uit aanmerking dat in sommige Almanakken eene verkeerde aanwijzing van die dagen gevonden wordt.

Gorinchem, den 9den *October* 1850.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd,
J. J. ROM, Wethr.
Ter ordonnantie van dezelven,
VAN DER MAST, Secr.

, Aan een paar gehuwde Lieden wordt tegen 1 Februarij 1851 of eerder, op een Dorp nabij het Stadje Borculo, aangeboden: KOST en INWONING, voor ƒ 12 's maands de persoon. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. Z, aan het Distributie-Kantoor te Borculo.

, Twee Protestantsche Echtgenooten verlangen INWONING, VOEDING en alles wat daarbij behoort, op een Dorp in Gelderland of Overijssel, bij fatsoenlijke Burger-Lieden. Opgave van plaats en prijs, met *franco* Brieven, onder de Letters G. D., aan den Heer VAN SOMEREN, Boekhandelaar te Zutphen.

, **Te HUUR, tegen 1°. Mei 1851:**

Het BUITENVERBLIJF *BOOM EN BOSCH*, met deszelfs roijale Heerenhuizinge, Koetshuis, Stalling, Tuinmanswoning en Koepel, staande en gelegen te Breukelen, aan de Rivier de Vecht, nabij het Dorp en den Rijn-Spoorweg. Op *franco* aanvrage nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris N. FRANÇOIS SNEL, te Breukelen.

, **TE HUUR, MET 1 MEI 1851:**

De BUITENPLAATS *RIJNLUST*, gelegen buiten de Catharijne-Barrière, nabij den Hommel, ¼ uur afstand van de Stad Utrecht, bestaande in Heerenhuis, voorzien van 6 Kamers, Koetshuis, Stalling voor 5 Paarden en Tuin. Te bezigtigen Dingsdag en Vrijdag van iedere week, van des morgens 11 tot des namiddags 3 ure. Te bevragen ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES, te Utrecht. Brieven *franco*.

, **UIT DE HAND TE KOOP,**

door ontdoening van zaken: Een der voornaamste LOGEMENTEN in eene der bloeijendste Steden van Noord-Holland, staande op de gelegenste plaats der Stad, sedert lange jaren gevestigd en een ruim bestaan opleverende. Informatiën, met *franco* Brieven, bij den Boekverkooper A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, onder Letters R. S.

, Men verlangt te KOOPEN: **50,000** Nederl. Ponden GRONINGER ROGGESTROO, te leveren vóór het invallen der vorst, *franco* voor den wal te Amsterdam.

Opgave van prijs, *franco*, onder Letter V., bij de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN en ZOON, te Utrecht.

, Op Zaturdag den 9den November 1850, des middags ten 12 ure, zal men voor de Stalling, staande binnen Utrecht in de Geertesteeg, ten overstaan van den Notaris DUYFJES, in het openbaar, om *kontant geld*, verkoopen: Eene groote partij goed beschilderde en bekleede RIJTUIGEN, bestaande in drie Glazen-Wagens, eene Barouchette, twee Victoria's, eene Koets, vier Vigelanten, vier Tentwagentjes, eene Kiereboe, een Wagentje, een Hittenwagen, een Vrachtwagen, twee Tilbury's, eene Caricle, twee Fransche Chaisen en een span zwarte Tuigen. Des morgens op den verkoopdag aldaar te bezigtigen.

, Op Maandag den 18den November 1850, des voormiddags ten 11 ure, zal ten Huize van Mejufvr. de Wed. *A. Martens*, te Borculo, ten overstaan van den te Eibergen standplaats hebbenden Notaris G. TER BRAAK, bij openbare veiling, finaal verkocht worden: Een voor weinig tijds nieuw opgetimmerd WINKELHUIS en ERVE, met bijbehoorenden TUIN, te zamen groot 9 Roeden, 50 Ellen, staande en gelegen in het (nabij den nieuw aangelegd wordenden Grindweg van Deventer over Lochem en Borculo gelegene) Dorp Geesteren: Kadaster Sectie H, N°. 408 en 411. Bij de eerste veiling ingezet op ƒ 1450.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer en Mr. J. L. STEENLACK, Advocaat en Procureur te Zutphen, en bij den voormelden Notaris. Brieven *franco*.

, Bij den Boekverkooper H. MOLENIJZER Jzoon, Kloveniersburgwal, bij de Hoogstraat, N°. 87, te Amsterdam, is uitgegeven:

De van ouds bekende ZAK-ALMANAK, op Karton, voor 1851, à 10 Cents.

KANTOOR- en HUISHOUDELIJKEN ALMANAK voor 1851, in Plano, met en zonder Rand, à 15 en 20 Cts.

Voorts, voor de Liefhebbers van het Kaartspel: Een onmisbaar Handboekje, getiteld: NIEUWE BESCHRIJVING van alle in gebruik zijnde KAARTSPELEN, 2 Dln., met Pl., à ƒ 1,20.

REGLEMENT OP HET BILLARD, à 55 Cts.; met de Plaat 90 Cts.

Bij bovengenoemde zijn mede voorhanden meer dan **20** verschillende soorten van WINTER-AVONDSPELLEN. (Zeer goedkoop.)

Zeer fraai gekleurde NIEUWJAAR- en VERJARINGSKRANZEN, in Plano en 4to Formaat, tot den minst mogelijksten prijs. NB. Op dit Artikel genieten HH. Onderwijzers een goed rabat.

, **DE BOEKZAAL DER GELEERDE WERELD** en Tijdschrift voor de Protestantsche Kerken in het Koningrijk der Nederlanden, voor October 1850, geeft haar Lezers **gratis** het VERSLAG *van het voorgevallene tusschen de Synode en dit Tijdschrift*.

De Uitgevers berigten tevens hunnen Geabonneerden, dat zij dit Nommer aan eenige Postkantoren **niet** hebben verzonden, doordien de *verschuldigde Gelden* door dezen niet zijn aangezuiverd.

Zij verzoeken dus hunnen Lezers, die dit Nommer niet mogten hebben ontvangen, zich van een' anderen Boekhandelaar te voorzien.

, Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is dezer dagen aan de Inteekenaren verzonden:

I. MARIA EN MARTHA.

Lectuur voor Christen Vrouwen en Moeders, met een Bijblad voor Kinderen, genaamd: MOEDERS SCHOOT. N°. 10; met Bijdragen van Ds. *A. Radijs*, Ds. *C. S. Adama van Scheltema*, Mej. *Böeseken*, Dr. *C. E. van Koetsveld*, *Tante Jans* en Mej. *Erica*.

Prijs per Jaarg., van 12 Nos., ƒ 3,60; met het Bijblad ƒ 4,80. Het Bijblad (met Platen) afzonderlijk ƒ 1,50.

II. DE STADS- EN DORPSBIBLIOTHEEK.

Mengelingen uit het gebied der GODSDIENST en ZEDEKUNDE, der LAND- en VOLKENKENNIS, der ROMANTIEK en POEZY; met Bijdragen van *K*** S****, Ds. *Broens*, Ds. *J. Herman de Ridder*, *Johannes*, *W. Greeven*, *J. Raven Hz.* en Ds. *C. S. Adama van Scheltema*.

Prijs per Jaarg., van 12 Nos., met Platen, ƒ 3,90.

Op deze goedkoope Tijdschriften, die onder medewerking en toezigt van eenige onzer bekwaamste Letterkundigen worden uitgegeven, is voor 1851 de Inteekening bij alle solide Boekhandelaren opengesteld.

, Op heden is door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, aan de inteekenaren verzonden:

Het TWEEDE STUK van het MAGAZIJN VOOR KRITIEK EN EXEGETIEK des Nieuwen Testaments, uitgegeven door Ds. *J. ab Utrecht Dresselhuis* en *A. Niermeijer*. Prijs . . . . ƒ 1,—.

Benevens de VIJFDE AFLEVERING van: DE SCHEIKUNDE van het onbewerktuigde en bewerktuigde Rijk bevattelijk voorgesteld en met eenvoudige Proeven opgehelderd. Naar het Hoogduitsch, van Dr. *J. A. Stöckhardt*, door *J. W. Gunning*. Met eene Voorrede van Prof. *G. J. Mulder*. Met eene menigte Afbeeldingen. TWEEDE, HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK. Prijs 70 Centen.

De 6e Aflev., waarmede dit Werk volledig is, volgt nog dit jaar, tot welken tijd de inteekening, à ƒ 4,20 compleet, geopend blijft.

, W. F. STRAMROOD, te Wijk bij Duurstede, heeft algemeen verzonden:

Prospectus met Inteekenlijst,

benevens het 1e n°. *van een door hem uittegeven Werk, getiteld:*

OPHELDERENDE

BIJBELLEZINGEN,

ten dienste van Christelijke Huisgezinnen,

DOOR EENIGE VADERLANDSCHE GODGELEERDEN.

De Redactie heeft het plan, om van bovenstaand Werk circa om de maand eene aflevering het licht te doen zien. 12 Afl. zullen *een Deel* vormen, 't welk bij inteekening ƒ 3,— zal kosten, dus elke Aflevering 25 Ct.

Dat zulk een Werk in geen Christelijk Huisgezin behoort gemist te worden, en een plaatsvervanger dient te zijn voor zoo menig zielbedervend Werk van elders, zal elke vriend van waarheid en licht, ieder beminnaar van Godvrucht en Deugd gereedelijk toestemmen, hetgeen den Uitgever de gegronde hoop doet voeden op een buitengewoon ruim debiet.

Men teekent in, voor minstens één Boekdeel, bij elken soliden Boekhandelaar in het geheele Rijk.

De eerste Aflevering is overal verkrijgbaar.

, Bij den Boekhandelaar H. C. SCHETSBERG, te Leeuwarden, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. WELMEENENDE RAADGEVINGEN aan *Studerende Jongelingen*, bij den aanvang en gedurende hunne Academische loopbaan, door S. CROMMELIN, Ridder der Orde van den Ned. Leeuw en Rustend Leeraar bij de Hervormde Gemeente te Leeuwarden. Prijs ƒ -,60.

II. HARTELIJKE OPWEKKING tot het ijverig streven naar *Reinheid van Hart en Wandel*, door denzelfden Schrijver. Derde Druk. Prijs ƒ -,25.

III. WAARSCHUWING tegen het *misbruiken van den Naam van God*, door denzelfden. Vijfde Druk. Prijs ƒ -,15.

IV. *JACOBI.* (*J. F.*) *De verpligting van den Mensch aan God.* Uit het Hoogduitsch vrij vertaald, door den Schrijver van bovengenoemde Werkjes. Gr. 8°. 170 Pag. ƒ -,40.

, De Boekhandelaar G. B. VAN GOOR, te Gouda heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. MOEDERZORG EN MOEDERVREUGDE.

Woorden van Liefde en Ernst, over de verpleging der Kindschheid. Door eene Moeder. Met eene Voorrede van Dr. DIESTERWEG, Directeur der Kweekschool voor Onderwijzers te Berlijn. Prijs . . . . ƒ 1,25.

Nederlandsche Moeders, die niets hooger kennen dan hunne Kinderen tot ware menschen op te voeden, zullen met graagte een Werkje aanschaffen, dat zoo menige verstandige, schrandere raad, uit de schatkist der ervaring en des nadenkens, in zich bevat.

II. BRIEVEN EENER MOEDER AAN DOCHTERS *uit den beschaafden stand.* In een net linnen Bandje, met vergulden Titel op het Plat. Prijs ƒ 0,60.

III. MEVR. *A. B. VAN MEERTEN*, DE VREDE DER ZIEL EN DE MIDDELEN OM DIEN TE VERKRIJGEN. Lectuur voor beschaafde Vrouwen. Prijs . . . . . . ƒ 0,90.

IV. *B. MARKERS*, HET KIND IN OMGANG MET GOD, of *Gebeden voor Kinderen* van 3—7 en van 7—12 jaren. Prijs . . . . . . ƒ 0,35.

, Bij C. G. MENZEL, Boekhandelaar te Leyden, is van de pers gekomen en alom verzonden:

DE MENSCH

in zijn bestaan op zich zelven en in zijne betrekking tot de hem omringende Wezens.

Een Handboek voor allen, die in de kennis des Menschen, van de zijde der Natuur, belangstellen.

DOOR

H. VAN DER HORN VAN DEN BOS,

MED., CHIR. ET ART. OBST. DOCTOR.

Eerste Deel.

DE MENSCH ALS WEZEN OP ZICH ZELF.

Schets zijner bewerktuiging, Levensverrigtingen en Zielsvermogen.

Met eene Plaat.

Met nog een 2de Deel, hetwelk spoedig aanstaande jaar volgen zal, is dit belangrijk Werk compleet.

Verder debiteert hij met succes:

BOSSE Geographia Antiqua, edit. tertia, retracta et correcta cum Tabula Geographica . . . . ƒ 1,80.

CICERONIS Orationes. Ed. Zurk, cum praef. *Bergman*. *Ed.* Octava . . . . ƒ 1,80.

———— Epistolae. Ed. Nagel. Ed. tertia . . . ƒ -,75.

GEDEKE, Grieksch Leesboek. 4e druk, vermeerderd door *W. D. Suringar* . . . . ƒ 1,80.

———— Latijnsche Chrestomatie. 3e druk . . . . ƒ 1,80.

VOSSIUS, Grammatica Latina. Edit. omnium novissima ƒ 2,—.

WESTENBERG, Principia Juris. Edit. Octava . . . ƒ 2,50.

CAMPEN (P. VAN), Grondbeginselen der Algebra; geheel omgewerkt en vermeerderd . . . . ƒ 2,50.

BEMMELEN (J. VAN), gemakkelijke Lessen. 50 Ct. Dezelfde in het Fransch en Engelsch.

HUIJGENS Gedichten, 6 Deelen; HOOFTS Gedichten, 3 Deelen; A. VAN DER GOES Gedichten, 3 Deelen, allen met Taalkundige Aanteekeningen van Mr. *W. Bilderdijk*, voor ƒ 9.

BERGEN, Leven van Jezus, door Prof. *Heringa*, 2 Deelen, 4de druk, en J. CLARISSE, Gedenkwaardigheden uit het Leven der Apostelen, 2 Deelen, 2de Druk, zijn, voor den vroeger verminderden prijs, voortdurend nog te bekomen.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.